

Forskning og innovasjon etter Horisont 2020: På vei mot FP9

NARMA vårkonferanse 2018, 7. mars 2018

Tom-Espen Møller

Hovedpunkter

- Hva betyr FP9 for Norge?
- Prosessen mot FP9
- Hva vet vi om FP9 så langt?
- Hvordan påvirke FP9?

Hva betyr FP9 for Norge?

Norge er et lite land i verden...

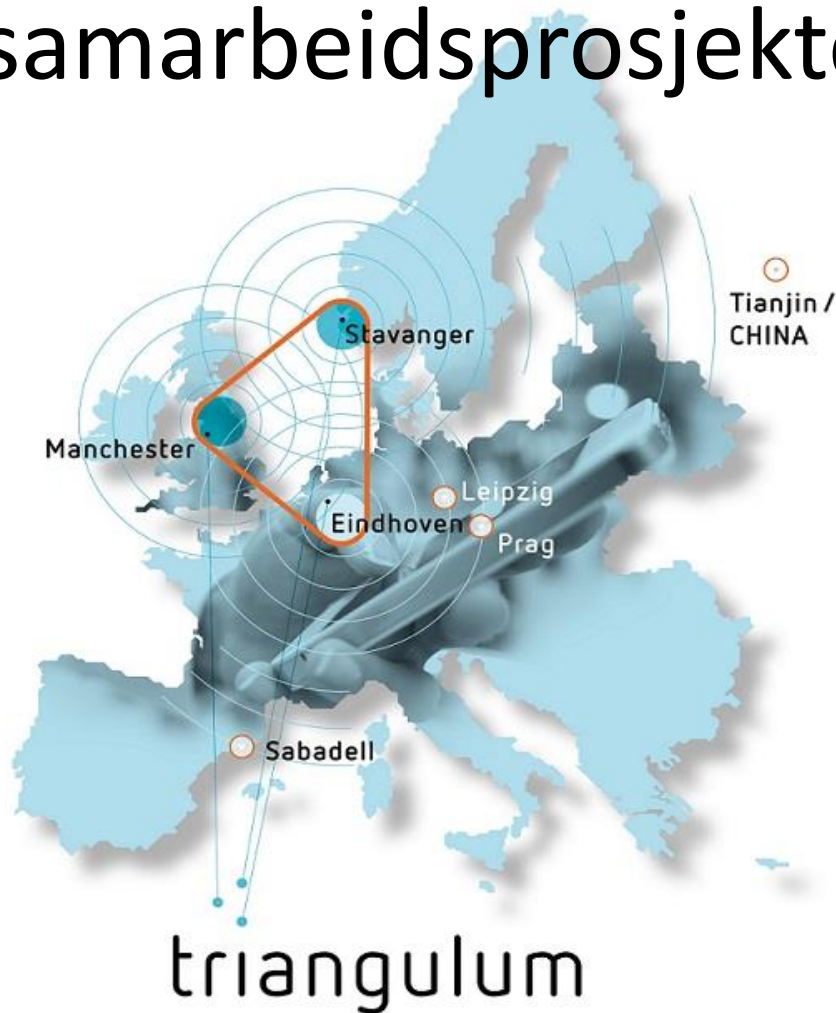
EØS-avtalen er basisen for vårt samarbeid med EU om forskning og innovasjon

European Research Area

A stylized map of Europe is shown against a dark blue background. The map is overlaid with a complex network of glowing green and blue lines that radiate from various points across the continent, symbolizing a research network or data flow. The lines are thin and numerous, creating a dense web of connections. The overall aesthetic is futuristic and technological.

Kjernen i rammeprogrammet er transnasjonale og tverrsektorielle samarbeidsprosjekter

DEMONSTRATE · DISSEMINATE · REPLICATE

Rammeprogrammet er viktig for omstilling og utvikling av kunnskapsbasert norsk næringsliv

Helseklynge og energiklynge møtes i stort EU-prosjekt

Norske klynger skal gi fart til små og mellomstore bedrifter innenfor biofarma og IT. I felles prosjekter skal de utvikle bedre persontilpasset kreftbehandling.

Biofarma-...
(11)...

 Borregaard

...AGN OM 25 MILLIONER EURO TIL
...tatte på 25
...ing og

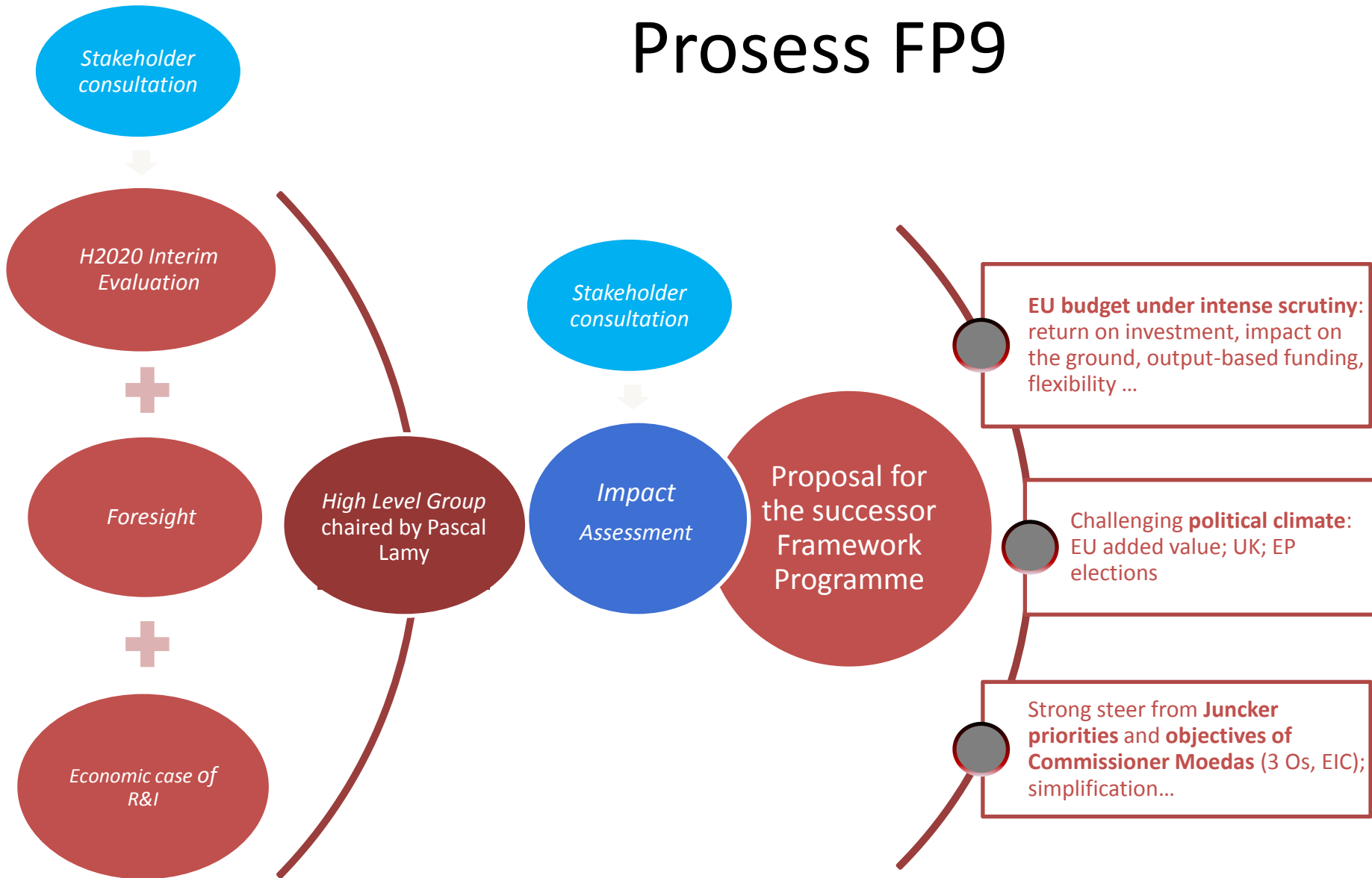

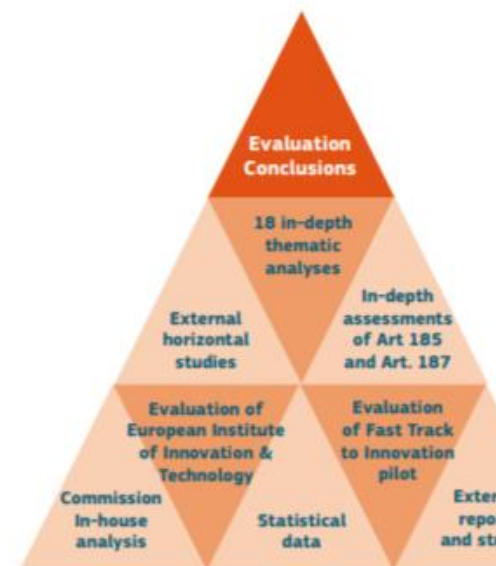
Prosesen mot FP9

Process FP9

Nøkkelfunn i midtveiseevalueringen av Horisont 2020

Styrker	Utfordringer
<ul style="list-style-type: none"> • Attraktivt • Mange nykommere • Høy SMB-deltagelse • Kvalitet og relevans • Jobbskaping og vekst • Nettverk og europeisk merverdi • Logisk og forståelig struktur	<ul style="list-style-type: none"> • Oversøkning og underfinansiering • Banebrytende innovasjon og kommersialisering • Kommunisere bedre med samfunnet • Synergier med andre EU-virkemidler • Internasjonalt samarbeid

LAB-FAB-APP: 11 anbefalinger for

FDQ

Doble
budsjettet

Helhetlig
innovasjons-
politikk

Utdanne for
fremtiden

Større
relevans og
effekt

Missions for
samfunns-
utfordringer

Forenkle
støtte-
ordningene

Forenkle
deltagelses-
regler

Involvere
medborgerne

Tilpasse EU -
nasjonal F&I
finansiering

Internasjonalt
samarbeid som
varemerke

Kommunisere
resultater og
effekter

LAB–FAB–APP: Noen utfordringer

- Doblet budsjett? → Norsk bidrag på 35 mrd. kr til FP9...
- Rammeprogrammet er mer enn innovasjon: balanse mot forskningens brede samfunnsoppdrag
- EIC hovedansvar for ny innovasjonspilar: Dreining i retning av kommersialiseringsaktiviteter på bekostning av forskningsbasert innovasjon?
- Integrasjon mellom FP9 og strukturfondene – problematisk for assosierte land?
- Missions...

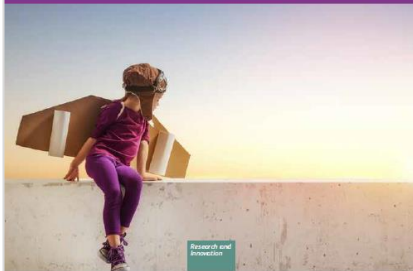

LAB – FAB – APP

Investing in the European
future we want

*Report of the Independent High Level Group
on maximising the impact of
EU Research & Innovation Programmes*

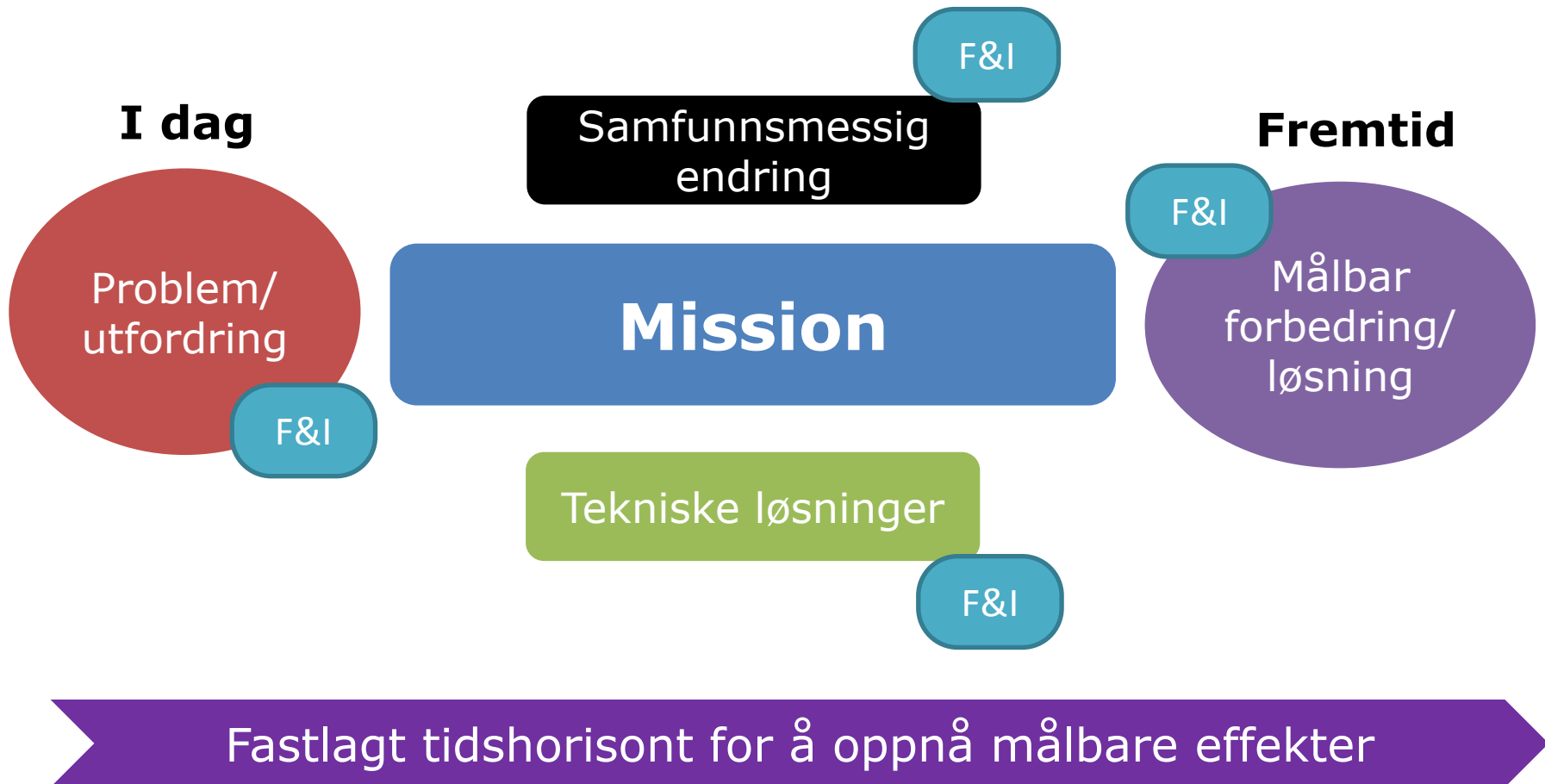
Research and
Innovation

5. Adopt a mission-oriented, impact-focused approach to address global challenges

Action: Set research and innovation missions that address global challenges and mobilise researchers, innovators and other stakeholders to realise them.

Hva er en mission (oppdrag)?

Hovedbegrunnelser for missions

- Mer effektive F&I-prosesser og økt impact
- Økt legitimitet og folkelig støtte til F&I
- Et redskap for bedre å forklare nytten av F&I
- Stimulere banebrytende og transformerende F&I
- Viktig at andre enn forskningsinstitusjoner bidrar:
Næringsliv, off. sektor, sivilsamfunnet
- Samspill med myndigheter og politikkutvikling

Mazzucato-rapporten

- Prof. Mariana Mazzucato er engasjert av Kommisjonen for å videreutvikle konsept, kriterier og strategier for å implementere missions
- [Rapport](#) publisert 22. februar
- [Høring](#) med frist 6. april

Fra brede samfunnsutfordringer til målrettede missions

Mazzucatos fem hovedkriterier for missions

- Være dristige og inspirerende med en høy grad av samfunnsrelevans
- Ha en klar retning; målrettet, målbar og tidsavgrenset
- Ha ambisiøse, men realistiske forsknings- og innovasjonstiltak
- Være tverrdisiplinære, tverrsektorielle og involvere en bred vifte av aktører
- Være åpen for flere, bottom-up løsninger

Norske innspill...

Norges første nasjonale posisjonsdokument for FP9 (mars 2017)

Fem prinsipper	Struktur og innretning
<ul style="list-style-type: none"> • Fremragende forskning • Bred impact • Enkelt for brukerne • Bidra til økt åpenhet i forskningen • Klar europeisk tilleggsverdi	<ul style="list-style-type: none"> • Ett rammeprogram for F&I • Arbeidsdeling nasjonalt-europeisk • Fleksibelt og lærende FP9 • Støtte opp under ERA • Tverrfaglig - høy risiko • Open Science, Open Innovation, Openness to the World • Bred tilnærming til innovasjon • Bidra til grønt skifte og omstilling • Vekt på grønn innovasjon, blå vekst og digitalisering

Norges andre nasjonale posisjonsdokument for

(oktober 2017)

- FP9 må bidra til konkurranseevne og bærekraftig økonomisk vekst i Europa
- Håndtere store samfunnsutfordringer
- Bygge på FNs bærekraftsmål
- Støtter bruk av missions som redskap for å møte samfunnsutfordringene
- Missions bør:
  - Inkludere grunnforskning, muliggjørende teknologier og innovasjon
  - Defineres og lanseres på en fleksibel måte gjennom FP9s løpetid
  - Basert på en «high-risk, high-gain»-tilnærming med en portefølje av aktiviteter og prosjekter

Norske forslag til tematiske prioriteringer for FP9

- 1) Green innovation and competitive low carbon energy
- 2) Blue Growth - Oceans
- 3) Societal security, resilience and social cohesion
- 4) Digitalisation

A night view of Earth from space, showing city lights and a blue atmospheric glow. The image is used as a background for a text box.

Hva vet vi om FP9 så langt?

Sannsynlige hovedtrekk

FP9

- Trepilarstrukturen videreføres
- Fremragende forskning blir som i H2020 med unntak av FET
- Det nye Europeiske innovasjonsrådet (EIC) blir en egen pilar
- Ny, stor pilar for samfunnsutfordringer (SC) og muliggjørende teknologier (KET) (>50% av budsjettet)
- Missions knyttet til SC og KET

Fem klynger med tilhørende missions?

Partnerskap i FP9

- Missions kan være en mekanisme for å bygge bro mellom eksisterende partnerskap (både P2P og PPP)
- Medfinansiering fra FP9 til et begrenset antall høyt prioriterte felles satsinger
- FP9 kan bidra til driften av mindre nettverk der landene selv finansierer utlysningene

Veien videre...

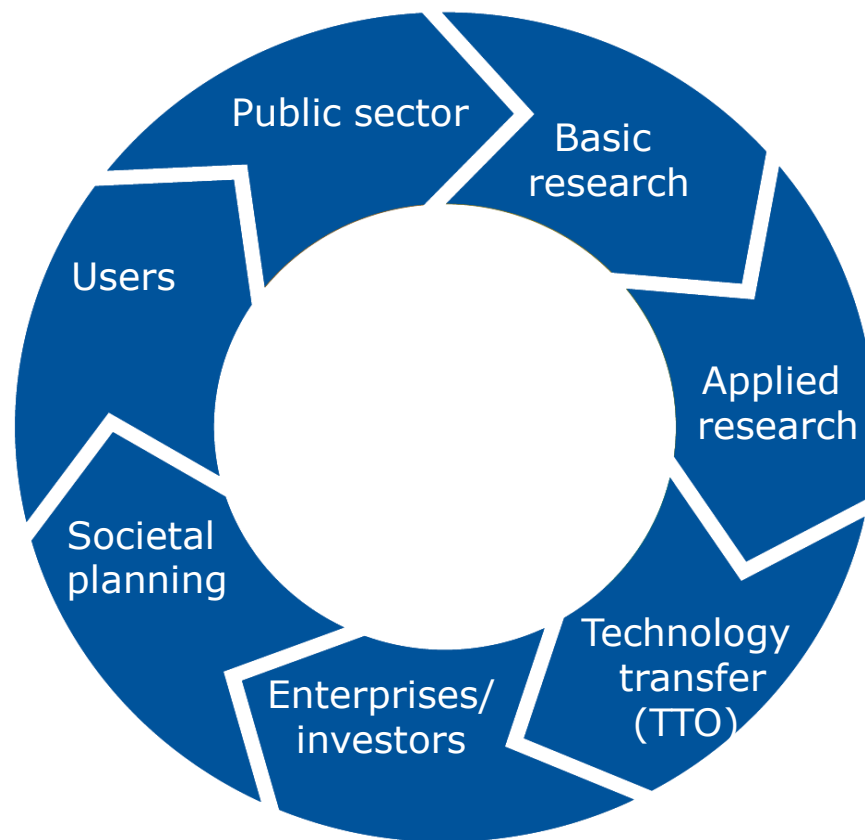
- 27. april: Forslag til nytt langtidsbudsjett (MFF)
- 12. juni: Kommisjonens forslag til nytt rammeprogram (FP9)
- Høst 2018: Konsultasjoner med berørte parter medlemsland og Europaparlamentet
- Vinter 2018/19: Mulig politisk enighet om MFF/FP9:
  - SWD (the strategic R&I plan 2021-2023) vil definere aktuelle områder for missions
- 2019: Høringer på basis SWD 2021-2023 – første missions defineres etter at ny Kommisjon er på plass sommeren 2019
- 2020: Utarbeidelse av arbeidsprogram 2021-23 – vedtas mot slutten av året (formelle/uformelle programkomiteer?)
- Jan 2021: Oppstart FP9, publisering av første utlysninger

A night view of Earth from space, showing city lights and a blue atmospheric glow. The image is used as a background for a presentation slide.

Hvordan påvirke FP9?

Hovedkilder for utvikling av EUs forsknings- og innovasjonsagenda

- EUs politiske dagsorden – policydokumenter
- Innspill fra Europeiske og nasjonale myndigheter
- Interesenter/”stakeholders” – åpne og rettede høringer
- Vitenskapelige eksperter og rådgivende grupper
- Tidligere og løpende F&I-prosjekter
- Teknologiplatformer og medborger-platformer/NGO-er
- ERA-net og JPI-er

Hvordan påvirke forskningsagendaen på et tidlig tidspunkt?

- Vær synlig og bidra på relevante nasjonale og europeiske arenaer
- Respondér og bidra til politikktvinkligningsinitiativer fra EUs institusjoner og fagorganer (ikke bare DG RTD)
- Bruk europeiske interesseorganisasjoner som Science Europe, EUREKA, EUA, EARTO, Business Europe, LERU, The Guild ++
- Konsultér medlemmer av rådgivende grupper og nasjonale representanter i policy- og programkomiteer
- Skriftlige bidrag bør være korte, konsise og løsningsorienterte: «Hva er utfordringen og hvordan kan F&I bidra til løsninger?»
- Ta i betraktning den relevante forskningsmessige og politiske konteksten når du spiller inn (policydokumenter, tidligere og pågående prosjekter)

Takk for oppmerksomheten!

Tom-Espen Møller
temo@rcn.no